

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare în fie-care zi de lucru

Fără o presă naţională cinstită şi democratică, un popor nu va da niciodată măsura însuşirilor lui culturale şi politice. Ea şi cum ar grai prin gura străinului.

Colaborare cu liberalii?

Vor ei să se expună unui regim de expiaţiune?

Momentul marilor pretaceri politice va sosi în curând.

După ce-au epuizat insultele la adresa Partidului Naţional român — agenţii guvernului răspândesc ştirea unei viitoare colaborări la guvern a Partidului Naţional cu partidul liberal.

Scopul este desorientarea maselor din Transilvania — zice-se. S'au convins, adică, partizanii liberalilor că nu merge să atace pe fruntaşii noştri ci mai bine este să ademenească pe cei de bună credinţă prin miuciuina colaborării celor două partide.

Nimic surprinzător. Da, s'ar putea face o colaborare — dar cu anumite condiţiuni şi în anumite împrejurări. Vedeti, aceste anumite condiţiuni năruesc toate speranţele pescuitorilor în apă turbure.

Vor liberalii să facă un martiraj, trecând locul Partidului Naţional şi stând cel puţin douăzeci de ani, în opoziţie ca să li-se poată prefăce cadrele şi să înţeleagă membrii lui rostul unui adevărat partid al poporului?

Nu oare, zic ei, că Partidul Naţional nu va veni curând la guvern? Vor să împărtăşească oare soarta cu noi?

Aceste întrebări, în afară de condiţiunile anumite ce-ar fi de pus, asemănătoare unei opere chirurgicale cezariene, — fac imposibilă presupunerea unei colaborări nu între cele două partide, astăzi, dar nici peste un veac!...

Lumea noastră ştie bine care este scopul urmărit de Partidul Naţional. Şi, mai curând de cât se crede, va veni ziua când partidul liberal va fi silit să împărtăşească soarta partidului radical al d-lui

Fassici. Ce nu este posibil în istoria modernă a lumii? Ce poate fi imutabil în alcătuirile politice, ca să se întâmple alt-fel la noi??!

Am văzut năruindu-se imperii puternice. Vom vedea curând ruinându-se, în dispretul opiniei publice, şi acest partid al îndrăsnitelor acaparări, care a uitat că România de azi nu mai poate fi cea de ieri!...

De se vor încerca cu ori-ce preţ căile bătătorite de ciocoi politici româneşti — se vor găsi ener-

giile naţionale cinstitute care să impună evoluţia unui regim de dreptate şi libertate pentru popor.

Jugoslavia le-a găsit în ceasul al 11-lea, şi a înlăturat dezastrul. Noi le vom găsi atunci când va trebui, ca singura salvare, intervenţia partidelor democratice şi de ordine ca să garanteze un regim legal, constituţional. Încă momentul n'a sosit — deşi partidul liberal îl simte că vine şi încearcă ademeniri zadarnice — dar va sosi odată cu urmările celelalte ale regimului de dictatură de azi.

Ori-cât de indolent l'ar crede cine-va pe poporul român, şi-a găsit totdeauna conducătorii cari să-l oprească în drumul spre prăpastiei.

Are Ardealul o istorie?

Un rezumat al conferinţelor d-lui N. Iorga ținute la cursurile de vară ale Universităţii săseşti din Sibiu.

Conferinţa a doua.

D-l prof. N. Iorga a ținut luni după amiazi a doua conferinţă tratând dezvoltarea Ardealului dela ocuparea ţării de către maghiari până la instaurarea dominaţiunii Hauburgilor.

Ştefan cel sfânt, primul rege al Ungariei — a spus conferenţiarul — s'a numit cu drept cuvânt „Rege apostolic”, deoarece regimul său ca şi regimul anterior alui Carol cel mare a fost în realitate un regat creştin şi nu naţional. Chiar şi după înfiinţarea regatului ungar, puterea ţării a continuat să rămână concentrată în mâinile voievozilor şi nu regele îşi numea pe voivodul ci acesta se alătura Regelui din proprie voinţă.

În timpurile aceste se pot lămurii desluşi trăsăturile caracteristice ale unei istorii specifice ardelenesti, cu toate oscilaţiile ei continue în raporturile cu dominaţiunea maghiară de stat.

Cea mai interesantă figură în privinţa aceasta este fără îndoială Ioan Huniade, reprezentant tipic şi strălucit al voivodatului ardelean. Ca voivod, care s'a ridicat din pătura ţărânilor ţării, şi care ca atare esecuta regenta asupra regatului, el este, fără îndoială o personalitate mai interesantă decât fiul său Mateiu Corvin, care a transpus mai târziu voivodatul, legal cu adânci rădăcini de pământul ţării, în

sfera centralistă a imperiului, producând prin această un regres şi nu un progres din punct de vedere ardelenesc.

În locul monumentului lui Matia, căruia închinând steagul îi jură credinţă principele Moldovei, ar trebui să se înalţe monumentul lui Ioan Huniade, care a întrunit sub influinţa s'a locuitorii ţării pe baza însuşirilor lor specifice şi care esecuta funcţiunile puterii sale domneşti nu prin titluri de drept ci prin personalitatea sa pronunţată.

Conferenţiarul a trecut apoi la epoca domnitorilor din familia Anjou stabilind că aceştia au săvârşit cea mai mare greşală atunci când şi-au estins dominaţiunea asupra Poloniei trecând peste cadrele, cari erau destinate în mod organic legii de dezvoltare istorică a Ardealului. Această politică a adus Ardealului pericolul turcesc, iar poporului săsesc o stânjenire uriaşă în dezvoltarea sa culturală şi economică.

Autorităţile din Cluj au fost anunţate că la expoziţia zootehnică, care se va deschide în luna Septembrie, vor lua parte mai mulţi comercianţi cehoslovaci.

Congresul Voluntarilor convocat la Cluj

pe ziua de 2 Septembrie a. c.

O telegramă a comitetului central al U. F. V. R. din Cluj sosită ieri la Braşov notifică organizaţiei noastre judeţene convocarea congresului anual al Uniunii Foştilor Voluntari români pe ziua de Marţi, 2 Septembrie a. c. la Cluj.

In aceeaşi zi U. F. V. R. va lua parte ca grup distinct la serbările comemorative ale Cratului Munţilor Avram Iancu.

Ținându-se astfel congresul în cadrele acestor serbări naţionale, Comitetul central invită toate organizaţiile judeţene ca să fie reprezentate la Cluj în ziua de Marţi, 2 Septembrie printr'un număr cât mai mare de voluntari, cari să se prezinte la acest congres în haine de sărbătoare sau în costume naţionale.

Voluntarii vor beneficia, fără nici o altă legitimaţie, de 75% reducere pe C. F. R.

Preşedintele organizaţiei judeţului Braşov, d-l maior I. R. O. Cernea invită pe membrii organizaţiei, cari doresc să participe la congres, să i comunice de urgenţă participarea lor, la locuinţa d-sale din str. Porţii 69.

In acelaşi timp d. sa convoacă pe ziua de Vineri (29 August a. c.) ora 12 la amiazi comitetul organizaţiei judeţene la o şedinţă în localul ziarului „Gazeta Transilvaniei”, în care se vor da toate lămuririle de lipsă în vederea congresului. La şedinţa comitetului judeţean pot lua parte şi voluntarii cari nu sunt membrii ai comitetului, dar fac parte din organizaţia judeţeană a U. F. V.

Doctrinile politice în Romania

III.

Putem cu drept cuvânt să ne permitem analogia între sbuciumul vieţii noastre politice de acum cu aceea în care a luat naştere partidul liberal. Şi acum ca şi atunci — deşi partide sunt mai multe acum — stau faţă în faţă două concepţii: concepţia curentului naţional-democrat şi concepţia curentului partidului liberal. Locul partidului de idei dela 1848 este trecut deaşteadată curentului naţional-democrat pe când locul partidului conservator e menţinut azi de partidul liberal. Lupta, ca şi atunci, e aprigă, de astădată însă puterile, nu pentru mult timp, îşi menţin echilibrul; curentul de idei rezistă şi are mulţi sorţi de izbândă, asupra curentului bazat pe putere economică. În nici un caz, aceste două curente nu vor dura în forma şi puterea lor de astăzi. Sau curentul naţional-democrat îşi crează o egală forţă economică — şi aceasta e imposibil, — şi mai puţin posibil e ca curentul politic economic să se asimileze celui alt, sau, şi aceasta pare inevitabil, curentul liberal va eşi politiceşte distrus din această luptă.

Dealtfel, însăşi proporţia puterii economice a partidului liberal devine — şi pare paradoxal — ameninţătoare pentru partidul politic. În activitatea economică bancară şi industrială, mai mult decât în cea agricolă, există o mare diversitate de atribuţiuni şi e greu, chiar peste puţin, ca'ntr'un organism economic atât de complex să se

menţină o omogenitate de idei politice, pe când poate să dureze o asemănare de crezuri economice. În dualismul de azi, politic economic, partidul liberal nu va mai putea exista mult timp şi pentru că măsurile, reformele şi concepţiile noi economice nu pot fi aplicate de un partid dependent de propriile interese economice. În toate ţările aproape, în ţările civilizate, puterea de a legifera e în mâna acelor cari nu sunt direct interesaţi, asupra avutului prea mare al cărora să reflecteze mai cu seamă legiferările economice; aceştia şi-ar acomoda întotdeauna măsurile legale necesităţilor lor specifice şi ar constitui un contrast permanent cu interesele generale ale ţării. Astăzi fac legi şi conduc ţări nu acei cari au ci mei cu seamă acei cari economiceste n'au.

Adevărata politică începe numai când ss are în vedere, nu individul, sau o sumă de indivizi, ci colectivitatea; nu binele câtorva, sau multora, sau tuturor indivizilor, ci acel bine al colectivităţii, care în conştiinţa fiecăruia se înălţăsează, nu ca un interes sau un drept de revendicată, ci ca o datorie de împlinit, şi faţă de care interesele câtorva, ale multora sau ale tuturor, pot deveni într-o atâta drepturi, întrucât sunt, nu scop în sine, ci mijloace pentru a ceea. Orice activitate politică, care nizuşte ajungerea bine-lui public prin satisfacerea sau compromisul unei sume de interese particulare, reprezintă

antiteza politici, deoarece câmpul său de activitate e acela, pur și simplu al utilului, ce privește individul în activitatea sa particulară de individ, nu acela al necesarului, ce privește cetățeanul în insuperabila și însușimabilă aderență la colectivitate.

Din partidul liberal se vor desprinde elementele pur politice și vor constitui fie un partid aparte sau se vor alipi vreunui din partidele curentului național democrat. O organizație economică va rămâne, nu însă îmbinată cu cea politică ci va constitui fie un puternic trust fie că va fi respirată în unitățile economice care o constituiesc, formând astfel, — dacă și va menține compoziția economică de azi — un puternic organism economic românesc.

Victor I. Jinga.

Constatări politice.

Defait-iștii

Din rămășițele moștenirii politiceanului român practicat în cei 50 ani în urmă, au rămas unele să turbure digestia unor noii spectatori ai luptei politice de astăzi.

La București, în deosebi găsești și azi cetățeni spectatori și chiar ziaristi care cred și scriu că „liberalii pot să-și asigure stăpânirea pe un veac de aci înainte”. Nerăbdători de a vedea pe liberalii în opoziție veșnică, își fac sperietură din planurile guvernului Brătianu.

E poate firesc: poșalacul brătianist durează cam de mult, de vreo 50 de ani — și oamenii s'au descurajat. Un lucru îl uită: că să învingi îți trebuie o credință sfântă și convingeri în principii finite nu cu impresii de moment, fiindcă această credință constituie forța morală a unui partid politic.

Noi avem experiențele grele ale trecutului. Nu suntem nerăbdători să ajungem îndată la fântâ — dar, să nu se uite, înălțăm cu pași grei însă solizi pe drumul succesului.

Așa am făcut în trecut și am învins — așa facem azi și vom birui. Pot să-și facă liberalii și mulți lor câte planuri vor — într-o zi se vor nărui ca și castelele din Spania.

Și defait-iștii de azi se vor mira: „mai! văzul și pasta. Parol, n'o credeam!”

Unui ziar de opinie publică, însă, nu-i este permis să facă acest joc de copilăndru în politiciă...

Al IV-lea Târg de țară se va ține în Ozun în 3 și 4 Septembrie a. c.

804 1-1

Comemorarea lui Avram Iancu

Comunicatul „Asociației pentru literatura și cultura poporului român”.

Am primit astăzi din partea biroului „Astrei” din Sibiu programul amănunțit al serbărilor comemorative lui Avram Iancu, care este identic cu programul oficial stabilit de consiliul de miniștri și publicat de noi în numărul de slătuiri.

Deosebirea este numai că serbările centenarului, conform programului „Astrei” își iau începutul cu ziua de 28 August (Sf. Maria). În această zi se vor oficia în toate bisericile românești din România întreaga parastase pentru odihna sufletului lui Avram Iancu, cu care prilej se vor rosti pretutindeni cuvântări patriotice și se vor aranja festivaluri creștinești.

Sâmbătă în 30 August Comitetul central al „Astrei” va vizita mormintele dela Tebea și va încununa mormintele lui Avram Iancu, a prefectului Ioan Buteanu, a tribunalului Simion Groza și ale eroilor căzuți în războiul cu Ungurii la 1919, cari au fost inhumati zilele trecute în preajma mormântului lui Avram Iancu. Seara va avea loc o conferință despre Avram Iancu.

Cu ziua de Duminecă, 31 August, încep serbările oficiale, al căror program l-am publicat.

Pentru orientarea publicului.

Între Baia-de-Criș (Tebea) și Abrud-Câmpeni nu există legătură cu calea ferată, ci transportarea se poate face numai prin vehicule, în cazul de față numai cu automobile, fiindcă trăsuri nici nu se află decât numai în număr minimal și apoi cu trăsura ar necesita călătoria 6 ore.

Deci cei ce nu pot uza de automobile, nu vor putea lua parte și la serbările dela Tebea și la cele din Câmpeni și Vidra.

Publicul va trebui deci să aleagă. Unii vor lua parte la serbările din Baia-de-Criș și Tebea, alții la acelea din Câmpeni și iarăși alții la acelea din Cluj.

Comitetul va încerca tot posibilul pentru angajarea de automobile între Tebea, Câmpeni și Vidra, cu prețuri moderate. Și în acest caz însă numărul persoanelor, cari vor putea fi transportate va fi foarte redus.

Muntele Gâina nu se poate urca, decât călare ori pe jos, iară comunicația între Câmpeni și Vidra, de unde se urcă Muntele, iarăși nu se poate face decât cu automobile ori cu trăsuri.

La Baia-de-Criș (Tebea și Brad) se poate călători cu trenul prin Arad. Cu automobilul calea cea mai apropiată la Tebea este prin Deva-Brad, ori prin Alba-Iulia, Zlatna și Abrud. Tot pe aici este accesul cel mai ușor cu automobilul și la Câmpeni-Vidra.

La Câmpeni se poate călători cu trenul dela Câmpia-Turzii (Ghîrș), care zace pe linia principală București-Cluj. Dela Câmpia-Turzii comunică dela fiecare tren al liniei principale un alt tren la Turda, de unde se face călătoria la Câmpeni-Abrud cu un tren îngust. Acest tren pleacă dela Turda spre Abrud zilnic la orele 6.30 și 11.45 înainte de amiază. În ziua de Duminecă, probabil, vor pleca des de dimineață dela Turda la Abrud și alte trenuri speciale. Avizul despre aceste trenuri se va da mai târziu.

În zilele din 28 August până în 3 Septembrie toți călătorii, cari merg la serbări, vor beneficia, fără nici o altă legitimație, de o reducere de 75% a prețurilor.

Soarta pensionarilor.

D-l Iuliu Moldovan, fost conducător al administrației financiare din Lugoj, rămânând după 40 de ani de serviciu în slujba Statului, fără de pensie, a dat Statul în judecată.

Justiția a dat bătrânului pensionar dreptate și a condamnat Statul la plățirea pensiei; dar judecătorii din Lugoj n'au executat sentința, fiindcă ea nu se poate executa decât de forurile bucureștene, care, la rândul lor, refuză să execute o sentință dată.

Astfel, după o viață întreagă de muncă, soarta pensionarilor nu este alta decât mizeria.

Trist dar adevărat!

O știre senzațională

Ziarele londoneze anunță, între știrile extraordinare, că „în urma dezordinilor întâmplați (notați: întâmplați) în portul Sudan a fost proclamată starea de asediu”.

E vorba de atacuri îndrăznețe cu armele și de reprimarea lor de către autorități.

Starea de asediu este măsura excepțională în asemenea situații. Când o proclamă, guvernele se simt obligate a o motiva.

La noi nici o motivare. Starea de asediu: ceva obișnuit, ca bună ziua, pentru specializații în guvernare. Mai puțin motivată chiar, ca în Sudan, Europa știe de-acum că stare de asediu este în România și în... Sudan.

Apropierea dintre cele două state o face același măsură de guvernament.

Este, într'adevăr, o știre senzațională că s'a mai găsit un stat fie și în Africa centrală, care stă sub stare de asediu!..

Aviz pentru școale.

Referitor la ordinul dat de Inspectoratul Regional al învățământului din Sibiu, ca fiecare școală să aibă inscripția pe edificiul școlii:

Aduc la cunoștința domnilor revizori, directori și învățători ai școlilor primare de stat din Ardeal și Banat, cum că am pus în lucrare în mod special inscripții pe table de linichea în formă ovală, și se pot comanda prin ramburs sau în persoană

la orice firmă. Prețul unei table este de 200 Lei, cu ramburs 226 Lei. Formatul acesta s'a aprobat de Inspectoratul Regional al învățământului din Sibiu de foarte bun și plăcut pentru toate școlile din Ardeal și Banat.

Ca de conformitate am deus un model la Inspectoratul Regional al învățământului din Sibiu (serviciul contabilității), ca onorați domni, pe când vor veni la Sibiu, să se poată convinge despre executarea acestei inscripții.

În special mă recomand și mă rog, ca fiind un industriaș român, să binevoiască să comande în mod unitar fiecare școală această inscripție.

Cu deosebită stimă

Nicolae Tălmăcean

pictor de firme Sibiu, str. 803 1-1 Mitropoliei No. 30

De arendat

În Poiană, pășune de prima calitate pentru oi cca 120 jugăre. Informații Str. Prundului 25.

De vânzare

obicelele aproape nouă, în bună stare, Lei 3000. Se poate vedea la Gheorghe Timie, Brașov, Str. Tintășilor C) No. 33. 794 1-3

„CETATEA”
bancă Economică-Comercială S. A.
BRAȘOV.

Caută 4 funcționari capabili pentru a fi calificați drept funcționari superiori conform pragmaticeii de serviciu, precum și funcționari pentru mai multe posturi de contabili și practicanți.

Cererile însoțite de documente a se adresa:
„Banca Cetatea”
Direcțiunea Generală
Brașov.

787 2-0

IN VEACUL AL XX-LEA

Un popor în stare primitivă.

— Marele Juma și țara Principelui Mamai. —

În mai multe guverne ale Rusiei trăiește semănția numită Mara (Ceremizi), un popor de statură mijlocie, și în majoritate blond. Nomazi războinici odinozări, ei se îndelnetnesc azi mai ales cu agricultura, vânatul, pădurăritul și apicultura. Religia aceluia popor a purtat și poartă până azi urme adânci ale păgânismului, cari dela revoluția rusească începeau să se pronunțe mai mult.

Iată câteva date interesante despre acest popor, pe cari ziarul „Pägger Presse” le primește dela corespondentul său din Moscova:

O expediție etnografică a în treprins lunile trecute o călătorie atipică în nordul Rusiei printre poporul amintit mai sus, despre care spuse că, după revoluție, a revenit aproape pe deplin la regulul la vechiul păgânism. „Marele Juma” este suprema lui

zeitate, a cărei proprietate e bunătațea. Dacă însă „Marele Juma” se simte neglijat de credincioșii săi, atunci el îi și pedesește pe aceștia punându-i la grele încercări. Pentru aceea în fiecare an, după seceriș, se ține serbarea așa-numită „Agasarem” când i-se aduc jertfă din partea credincioșilor săi, diferite animale mai mici, iar uneori chiar și cai. Mai departe acest zeu nu se prea sînchisește cu oamenii. În schimb însă aceștia au de lucru cu djeritele spirite, de cari se tem foarte mult. Cele mai periculoase și temute dintre acestea sunt spiritele pădurilor și „Owjele” (spirite femești, cari auvând degetele dela picioare crescute în spoi, alergă mereu îndărăt).

Iată o legendă interesantă despre felul cum au fost îmbărszite aceste spirite:

De obicei ele se în prin păduri, unde prind oameni pe cari

li gădă până-l omoară. Mai înainte aveau obicei să se salte și să alerge pe cali țărănilor, — pe cari li prindeau în vremea pășunatului. Mănaș apoi aceștia cali și-l alergau până când cădeau morți. Unul țaran li veni atunci o idee: unse spatele calului cu cîi, și când Owje-le s'au urcat pe el, au rămas lipite putând fi astfel prinse. De atunci ele au încetat a mai călări.

Pe alocurea însă Marii au împreunat ortodoxa cu păgânismul. O anumită sectă adică adoră „un singur Dumnezeu” și nu mai crede în aite spirite. Aduc și jertfe acestui Dumnezeu, dar numai fără sânge (pâine, miere etc.). În decursul slujbelor lor păgânești ard lumânări ca și în biserică...

Marii sunt un exemplu caracteristic despre felul cum se schimbă și se transformă mentalitatea unui popor care a trecut peste sarea primitivă de cultură. Numirile geografice cari obvin în legendele lor istorice corespund numelor reale ale orașelor, râurilor etc., cari există. În schimb eroii acestor povești sunt tot figuri legendare, iar acțiunea de fantazie un amestec

cu realitatea. Toate legendele au însă un anumit fond istoric: Ceremizii au fost alungați din patria lor de odinozări, de la sud, mai târziu de către Woljaci apoi de către Rași și strămoșii în Nordul neoditor unde încet pe încetul au recăzut în starea primitivă.

Iată, ca exemplu, o legendă de felul acesta:

La Iarauns (gov. Wjatka) se întindea țara principelui Mamai. Într-o bună zi veni Rași ca să-l facă prizonier. Dumazeau însă îi veni în ajutor și Mamai trecu, călcând pe de-asupra apei, râul Iaraoy. Rașii erau pe celălalt țărm al râului. Mamai repetă de mai multe ori trecerea râului. Începu: însă să ne măjumească pe Dumazeau. Pentru aceea, la a doua trecere a râului ajunse, până-n glesne la apă. A treia oară până la genunchi, apoi până la pantece, iar în urmă până la gât... Atunci au pus Rușii mâna pe el și l-au îngropat în pământ până în gât. Astfel îngropat, Mamai și-a chemat soția, a cerut să i se aducă „Șivur-u.” (instrument muzical) cu care a cântat melodii triste până-n momentul morții. După moartea lui Mamai,

Rușii au luat cărțile și le au împachetat în trei lăzi, pe cari le au incuiat apoi într'un turn din Iarauns. Acum vre-o cincizeci de ani, chelle turnului au fost văzute de un Mari bătrân. Azi însă nime nu mai știe nimic de ele, iar turnul s'a scufundat în pământ...

Ceremizii sunt de altfel un popor liniștit și pacinc. În partea cea mai mare se îndelnetnesc cu vânatul. Pretențiile lor sunt foarte modeste, extrem chiar de mărginite. Mulți dintre ei își petrec vremea cu muzica. Instrumentul lor național este așa numitul „Șuvur”, cu care și-a cântat și Mamai cântul său de lebedă și al poporului său. Șuvurul, — un fel de cimpoi, compus din o beșică, un corn de vacă și două țevi — este foarte sărac în tonuri și tot astfel și în armonie. Se mai cântă apoi și cu harfa, dar culeastă. De altfel aceasta nu poate fi întrebuințată decât la serviciile religioase, pentru că tonurile ei melancolice storc totdeauna lacrimi din ochii „Marii-ilor, când o eud.

Călăuza vilegiaturistului în Braşov şi jur

Indicaţiuni necesare pentru informarea exactă a vizitatorilor noştri

Rubrica aceasta este permanentă, ca să fie în orice zi la dispoziţia cetăţenilor noştri. Credem că nu este nevoie să arătăm utilitatea ei, ori cine putând găsi aci datele necesare pentru prima orientare în oraşul nostru şi împrejurimi.

Tramvaiul Honterus-Noua-Dârste-Săcele

Dela Promenadă, plecarea: ora 6 dim. până la Dârste, 7.09, 8.23, 9.52, 12.08 (până la Dârste), 12.19, 13.37, 14.39, 15.57, 17.05, 18.20, 19.28 (până la Dârste), 19.46 - Satulung.

Ultimul tramvai dela Dârste la Braşov ora 20.

La Bartolomeu: dela Promenadă pleacă 7.25, 12.08, 16.58, 18 şi 20.38.

Dela Bartolomeu la Promenadă: 5.51, 7.00, 7.46, 13.21, 17.40.

La gara Braşov, dela Promenadă: 8.03, 8.41, 10.55, 13.40, 14.30, 16.30.

Dela gară la Promenadă: 8.26, 9.12, 11.24, 14.09, 15.05, 16.46 (până la Bartolomeu)

Direct Bartolomeu-Promenada Dârste-Satulung; plecarea din Bartolomeu: 5.51, 13.21.

Dela Dârste direct Bartolomeu: 6.50 şi dela Satulung-Bartolomeu 11.14, la Promenadă 12.08.

Avocaţii români din Braşov

Dr. Boita Spiridon, Şirul Inului Nr. 30.

Ciurea Ion, Târgul Cailor Nr. 4.

Dr. Crişan Ioan, Str. Porţii Nr. 15.

Dr. Garoiu Ioan, Str. Principele Carol 21.

Garoiu Nicolae, Str. Principele Carol 21.

Dr. Găvruş Radu, Str. Porţii Nr. 69.

Dr. Glăjariu Vasilie, Str. Porţii Nr. 15.

Dr. Hozan Ioan, Str. Principele Carol Nr. 13.

Dr. Handra Achille, Târgul Cailor Nr. 12.

Huber Otto, Str. Porţii.

Dr. Jenel Ilariu, Şirul Cetăţei Nr. 8.

Dr. Ioaneş Nicolae, Str. Mihail Weiss Nr. 2.

Dr. Laticu Ioan, Str. Principele Carol Nr. 23.

Manolescu Victor, Str. Porţii.

Dr. Meşianu Eugeniu, Bulev. Regele Ferdinand Nr. 5.

Dr. Moga Constantin, Piaţa Libertăţii Nr. 22.

Moroianu Alexandru, Târgul Florilor 12.

Dr. Nişescu Voicu Târgul Cailor Nr. 12.

Dr. Olteanu Aurel, Str. Principele Carol Nr. 5.

Popovici A. Nicolae, Str. Ecaterinei.

Localităţi de vizitat în jurul Braşovului

- Dela Braşov la Codlea 15 km.
- " " Rânov 15 km.
- " " Zizin (bâi) 18 km.
- " " Predeal 25 km.
- " " Vâlcele (bâi) 27 km
- " " Bran 28 km.
- " " Sinaia 48 km.
- " " Tuşnad (bâi) 72 kl.

Dela Braşov la Bran face curse o camionetă care pleacă din Piaţa sfatului (centrul oraşului) în fiecare zi.

Dumineca şi în serbători, din piaţa Libertăţii (dela Stat), câte un camion pentru persoane la ora 5, 6 şi 7 dim. până la marginea Scheului, în vederea cursurilor în Polana.

Farmacii

George Tuliu „Sfânta Maria” Str. Principele Carol No. 9

I. Popăşteriu „Sfântul George” Piaţa Prundului No. 6

Victor Klein „La Coroana de Aur” Strada Ecaterinei No. 7

Carol Schmiedt „La Ursu” Strada Ortanilor No. 1

Julius Hörnung „La Arap” Şirul Florilor N. 15

Engen Neustädter „Ingerul păzitor” Târgul Grăului No. 7

Francisc Kelemen „Biserica Albă” Str. Principele Carol No. 36

Friedrich Stenner „La Leul de Aur” Strada Porţii No. 21

Ferdinand Jekelius „La Speranţă” Strada Porţii No. 33

Fritz Lukas „Crucea de Aur” Strada Gării No. 14

E. Eichhorn „Turnul Negru” Str. Fântânilor No. 43

Eduard Kugler „Hygiea” Strada Lungă No. 81

Gh. Cuteanu Str. Lungă, lângă restaurantul „Gambrius”

I. Borgovan str. Castelui în faţa Hotelului Continental.

Drogherii

N. Caragea, str. Hirscher. Telefon No. 515

Krafft & Herber, Sg. Grăului.

Julius Teutsch, str. Principele Carol 5.

Restaurante

„Transilvania”, Principele Carol 31 (pe Promenadă). „Maiorul Mura”, Principele Carol No. 9.

Otel „Coroana”, str. Porţii. „Rotenbacher”, str. Lungă 34.

„Gewerbeverein”, Bulevardul Regele Ferdinand. „Redoute”, str. Hirscher.

„Gaura dulce”, str. Măcelarilor. „Gabel”, Tg. Boilor.

„Gambrius”, str. Lungă 12. „La Cărbu”, str. Lungă 13.

„Predeleanu”, str. Mih. Weiss No. 10. În Noua: restaurant grădina La Polana Verde (Tannenau)

Oteluri

„Coroana” Strada Porţii 70, 100 camere.

Continental Str. Castelui 48 27 camere.

Vila Kertsch Bul. Ferdinand 4, 20 camere.

Operaţiuni bancare.

Banca Cetatea Str. Castelui 48 (Hotel Continental). Corespondenţi în toate părţile şi oraşele ţării. Remiteri, scont, de puneri în condiţiunile cele mai favorabile. Sucursale: Bucureşti, Rupea, Odorhei, Topliţa-Română (Borsec), Gherla, Cluj. Legătură cu America.

Garaje de automobile.

Leonida & Co, garaj, Strada Gării 2. Magazinul, depozit, Bulevardul Ferdinand.

Fraţii Schiell, garaj, Strada Castelui 138. Magazinul, depozit, Strada Porţii.

Ziegler A., Strada Lungă 14. Babinsky, Strada Lungă 105.

Hansmann & Martin, Strada Lungă 39.

Gusbeth & Turnus, Strada Lungă 168.

Băi.

Baia de aburi, băi de cadă (vană) şi hidroterapie, a Eforiei şcoalelor române, str. Prundului No. 4. Tel. 161. şi Baia de cadă (vană) din Tg. Boilor.

Spitaluri publice

Spitalul Oraşului, Şirul Spitalului 13, Tel. 75.

Spitalul de ochi, str. Ecaterinei 4, Telef. 662 (Dr. Sucu-Sibianu).

Spitalul Militar „Regina Maria”, Telef. 99.

Spitalul de boale contagioase, Piaţa Tintăşilor, Tel. 455.

Staţia de deparazitare, Caz. Regele Ferdinand, Tel. 733.

Ambulatoriu Policlinic, str. Neagră 44

Laboratoriu Srv. Igienic al oraşului, str. Castelui.

Cafenele.

Transilvania, Principele Carol No. 31.

Coroana, Strada Porţii No. 70.

Elite, Şirul Inului No. 34.

Doctorii în medicină români

In ordine alfabetică.

Dr. Benţea Sever, str. Castelui 78. Boli interne şi de femei.

Dr. Căllman Nec. Insp. sanitari str. Castelui 52. Medic de copii-bacteriolog.

Dr. Ciofu Ştefan, str. Lungă. Med. Univ.

Dr. Dobrescu Alecsandru, medic Şf Policlinică, Tg. inului 30 Medic dentist.

Dr. Donat August, medic circumscrip. urbană, Str. Prundului 27.

Dr. Gancevici I. medic şef oraş str. Porţii 64.

Dr. Mihalovici H. str. Ecaterinei 10. Boli de femei.

Dr. Negrilă Valeriu, medic spital, str. Principele Carol. Chirurg.

Dr. Oancea Constantin, Pe Tocile 36. Med. Univ.

Dr. Oprea Dum. medic şef al Spitalului Militar.

Dr. Prişca Tarqiniu, str. Neagră 44 Boli de piele şi venere.

Dr. Sulică Alex. str. Fântâneli medic şef spital.

Dr. Sucu Sibianu M. str. Ecaterinei 4, medic de spital. Boli de ochi, nas, gât, urechi.

Dr. Sbarcea Teodor, str. Ecaterinei 8. Medic şef de judeţ.

Dr. Vasile Dogar, Str. Spitalului 63 Medic căpitan.

Institutoare de stat Braşov, dă lecţii în particular de limba română sau curs primar. În schimb locuinţă cu pensune. Adresa la ziar. 771 3-3

Mode noi.

— Sezonul de toamnă şi iarnă Paris. —

Atragem atenţiunea asupra admirabilei publicaţiuni din Editura Suzanne: „Coupe esquisse et pratique”, care prezintă modele pentru toamna şi iarna 1924-25.

„Coupe esquisse” este, dintre publicaţiunile Editurii Suzanne, cel mai mare album de mode în limba franceză, care se adresează tuturor. Orice femeie care are nevoie de modele pentru a-şi croi singură în casă, îşi cumpără „Coupe esquisse”. Multele modele pentru haine, costume, rochii, haine de copii pe care le conţine, sunt de neîntrecut. Albumul conţine 68 de foi, are plăse colorate şi foi mari de tipar. 788 3-3

Saxonia No. 8004.

DACA PE D-TA

nu te supără desinul cămeşii
ai acum ocazie

SA CUMPERI LA NOI FOARTE IEFTIN

Mare vânzare de albituri pentru doamne, domnişoare şi domni.

WLAAT & WLAAT

Braşov, fabrica de albituri,
Strada Porţii No. 20 şi Şirul Grăului No. 3.
755 6-0

MERSUL TRENURILOR

VALABIL DELA 1 Iunie 1924.

Trenuri cari sosesc la Braşov.

Dela Bucureşti:		
Trenul expres	No. 31:	ora 2'02
Expres Orient	No. 1:	" 4'12
Tren personal	No. 32:	" 6'07
Tren personal	No. 427:	" 13'57
Acceleratul	No. 401:	" 14'55
Acceleratul	No. 201:	" 19'21
Tren personal	No. 325:	" 22'03

Dela Oradea-Mare:

Tren expres	No. 32:	ora 3'31
Tren personal	No. 326:	" 5'35
Tren personal	No. 428:	" 14'29
Tren accelerat	No. 402:	" 15'49
Tren personal	No. 328:	" 23'23

Dela Arad:

Expres-Orient	No. 2:	ora 2'29
Acceleratul	No. 202:	" 10'11

Dela Făgăraş şi Sibiu:

Tren mixt No. 2022 (numai dela Făgăraş):	ora 7'40
Trenul de persoane No. 230 (dela Sibiu):	" 12'20

Dela Sf. Gheorghe şi Breţcu:

Trenul personal	No. 442:	ora 8'58
Trenul personal	No. 444:	" 18'26

Dela Madefalău, Târgul Muresului etc.

Trenul personal	No. 440:	ora 3'10
Trenul personal	No. 436:	" 11'14
Trenul personal	No. 438:	" 14'23

Dela Zărneşti:

Trenul mixt	No. 2018:	ora 7'09
Trenul mixt	No. 2020:	" 13'40

Trenuri cari pleacă dela Braşov.

La Bucureşti:		
Orient-expres	No. 2:	ora 2'56
Expresul	No. 32:	" 3'46
Personalul	No. 326:	" 6'09
Tren accelerat	No. 202:	" 10'26
Tren personal	No. 428:	" 14'56
Tren accelerat	No. 402:	" 16'06
Tren personal	No. 328:	" 23'51

La Oradea-Mare:

Expresul	No. 31:	cra 2'30
Personalul	No. 327:	" 6'25
Personalul	No. 427:	" 14'35
Acceleratul	No. 401:	" 15'13
Personalul	No. 325:	" 22'30

La Arad:

Expres-Orient	No. 1:	ora 4'27
Acceleratul	No. 201:	" 19'36

La Făgăraş şi Sibiu:

Personalul No. 229 (până la Sibiu)	ora 7'10
Trenul mixt No. 2021 (numai până la Făgăraş)	" 17'15

La Sf. Gheorghe şi Breţcu:

Personalul	No. 441:	ora 8'22
Personalul	No. 443:	" 17'10

La Madefalău, Târgul Mureş etc.

Personalul	No. 435:	ora 2'35
Personalul	No. 437:	" 6'20
Personalul	No. 439:	" 15'20

La Zărneşti:

Trenul mixt	No. 2017:	ora 17'03
Trenul mixt	No. 2019:	" 7'41

De vânzare din mână liberă, Grădina cu pomi roditori, împreună cu casă de locuit cupusă din 2 odăi şi dependinţe, aproape de Piaţa Prundului, poziţie foarte frumoasă. A se adresa la d-l Ioan Popescu, Valea Morilor a) No. 14.

O armată comunistă internațională

Londra, 21. — Trotzky a fost numit comandant-șef al armatei internaționale comuniste, care e compusă din grupuri răslețe din armata roșie și din bandiți deghizați, cari fac incursiuni la frontierele Poloniei și României.

După documente sovietice autentice, acești bandiți terorizează atât populația rusă cât și pe vecinii de lângă granițe.

Banditul macedonean Alexandrow a izbutit să organizeze 50 de companii de țărani basarabeni, care se vor uni cu armata comunistă imediat ce semnalul revoltei va fi dat în primele zile ale lui Octombrie. La aceștia se vor adăuga voluntarii ucrainieni, cari sunt acum mobilizați de alungul frontierei basarabene.

Fiind nevoiți să renunțe la realizarea unei lovituri în Germania, comunistii se pregătesc să intre în Europa prin Balcani, unde vor să provoace războiul civil.

INFORMAȚIUNI

Prefectul județului Sătmăr a primit o scrisoare dela un grup de români din Horecea (lângă Cernăuși) în care cer ca să fie colonizați în acel județ. Inimoiși români bucovineni își termină epistola adresată dlui prefect zicând într'altel: "Vă rugăm, dle prefect, să nu vă supărați pentru osteneala ce vă facem, fiindcă și noi românii bucovineni suntem la fel ca și frații din Ardeal și suntem ori și când gata a ne da viața pentru neam și patrie".

Muncitorii uzinei "Astra" din Arad au înaintat un memoriu Direcției, cerând un spor de salar de 50%. În memoriu ei avertizează Direcțiunea că în caz de neacceptare, vor înceta imediat lucrul.

Arheologul rus Zaiter, care dirijează săpăturile ce se fac în antică colonie greacă dela Olbia ce înflorește lângă Ojessa în secolul al cincilea, înainte de Christos, a descoperit într'un normânt un mic sac de damă făcut din postav și conținând o ogină, un roșu de buze și un oreion pentru facerea sprâncnelor.

Cum se vede frumoasele grecoace de acum 2400 ani erau tot atât de bine înarmate ca și elegantele de azi.

Congresul Asociațiilor catolice din Ardeal va avea loc la 1 Sept. în Arad.

Planeta Mars. În cursul nopții de 22-24 August a. c., vom avea prilejul să observăm un fenomen ceresc, din cele mai curioase. Fenomenul acesta se va repeta în anul 2000. E vorba de planeta Marte, care în cursul acestei nopți — exact la ora astronomică 24 — se va găsi la cea mai mică distanță de pământ, — o distanță pe care n'a atins o niciodată până azi. Marte va fi numai la o distanță de 56 milioane de km. de prozaicul nostru pământ.

Episcopul evanghelic Dr. Friederich Teutsch sosește Sâmbătă în 23 l. c. la Brașov, în vizitație bisericască-scolară. Din prilejul acesta concetățenii noștri sași se pregătesc a face o strălucită primire capului bisericii ev. săsești.

Scolare. — Se aduce la cunoștința publică că la cursurile pregătitoare dela școala No. 1 de Stat 10% din numărul elevilor înscriși vor fi pregătiți în mod gratuit.

Ultimele știri telefonice

— dela corespondenții noștri speciali —

Partidele politice germane și acordul dela Londra
Majoritatea aprobă acordul.

Berlin, 22. — Președinții Statelor germane, întruniți eri în conferință, au dat ascultare expozeului făcut de cancelarul Marx și de delegații germani cari au fost la Londra. Timpul fiind prea scurt spre a se putea lămurii îndeajuns, dâșii nu pot lua nici o concluzie până când Consiliul imperiului va începe deliberările asupra legilor necesare, pentru executarea planului întocmit de experți. Afară de populații bavarezi și Uniunea economică, care n-au terminat încă deliberările, toate celelalte partide au aprobat în principiu acordul din Londra și sunt dispuse să voteze cele trei legi pentru executarea planului Dawes.

Astfel cancelarul Marx va putea să se bizuie pe 270 voturi și cum grupul naționalist este profund divizat va lăsa fără îndoială aderenților săi libertatea votului. Majoritatea celor 2/3 necesare, se va putea deci obține de Reichstag Vinerea viitoare.

Berlin, 22. — Cabinetul german și șefii partidelor guvernamentale, au aprobat în unanimitate atitudinea delegațiunii germane, recunoscând că rezultatul obținut, este cel mai posibil.

Cabinetul va apăra cu toată energia în fața Reichstagului. La caz de desaprobarie Reichstag-ul va fi dizolvat imediat.

O comună distrusă de incendiu

Oderhelm, 22 August. — Aseară la orele 7 autoritățile din loc au fost anunțate telefonic de mai multe comune din județ, că un uriaș incendiu a izbucnit în comuna Pecea. Flăcările alimentate de vânt s'au estins asupra mai multor case din centrul comunei amenințând să prefacă în cenușe gospodăriile a peste 300 familii.

Autoritățile alarmate, au plecat la locul dezastrului în mai multe automobile. În momentul când au sosit, incendiul luase proporții îngrozitoare. Locuitorii comunei cuprinși de panică alergau spre câmp cu ceea-ce au putut salva la repezeală. Din satele vecine veneau în goana cailor cu căruțe sute de țărani ca să dea ajutor.

Toate încercările de salvare au rămas zadarnice. Din cauza vântului și a lipsei de apă flăcările au cuprins tot mai multe case, așa că până la ora 9 seara au fost distruse peste 70 case.

Autoritățile nu au putut încă stabili cauza incendiului.

Omagiul avocaților adus lui Avram Iancu

Cluj, 22 August. Membrii baroului Cluj au hotărât să sărbătorească memoria lui Avram Iancu, care a fost unul dintre cei dintâi avocați români ai Ardealului.

La serbarea, care va avea loc aici în ziua de 2 Sept. n., au fost invitați să participe delegații tuturor barourilor din țara.

Un funcționar necinstit

Cluj, 22 Aug. — La casieria Uzinelor electrice de aici s-a constatat lipsa de 95.000 Lei. Pornindu-se cercetări s-a stabilit că această sumă a fost luată de casierul Uzinei I. Peteanu. În timpul când se făceau cercetările necinstitul funcționar a fugit din oraș.

Prin o scrisoare trimisă directorului Uzinei el își cerea scuze pentru fapta sa și s'a obligat să restituie suma furată. Poliția l-a arestat și l-a predat Parchetului.

Ora 3 d. a.

Un nou atentat la Sofia

Sofia, 22 August. Eri seară în capitala Bulgariei s'a încercat un nou atentat. Doi indivizi au descărcat două focuri de armă asupra ministrului Sârbiei la Sofia, Nicovici și a secretarului său, pe când aceștia mergeau la legație. Atentatul nu a reușit. Indivizii s'au strecurat prin mulțime fără a putea fi arestați.

Guvernul german cere estradarea lui Förster

Budapesta, 22 Aug. Guvernul german a trimis o notă la Budapesta pentru estradarea lui Francisc Förster, autorul asasinării lui Erzberger.

Aprobările consiliului de miniștri francez și belgian

Paris, 21 August. Consiliul de miniștri prezidat de președintele Republicii s'a ocupat exclusiv cu expozeul pe care dl Herriot l'a făcut asupra diferitelor puncte ale Conferinței din Londra. Miniștrii au aprobat în unanimitate opera înfăptuită de delegația franceză la Conferință și au exprimat primul ministru mulțumirile lor pentru rezultatele însemnate obținute de Franța.

Bruxelles 21. — Consiliul de miniștri a aprobat în unanimitate acțiunea delegațiunii belgiene la conferința din Londra, felicitând-o pentru rezultatele obținute.

Bursa: 22 August 1924.

ZÜRICH	BUCUREȘTI
DESCHIDERE:	DEVIZE:
Berlin 127	Paris 11.86
Amsterdam 206 1/2	Berlin —
New-York 532 1/2	Londra 275
Londra 24.04 1/2	New-York 216
Paris 29.20	Italia 270
Milano 23.67	Elveția 40.95
Praga 16.	Viena 30.60
Budapesta 69 1/2	Praga 6.50
Agram 6.25	Budapesta —
București 2.45	AGENȚIA
Varșovia 103	RADOR
Viena 75 1/2	Brașov.
Cor. austr. stamp.	
	VALUTE:
	Napoleon 800—815
	R. mărci 50—52
	Leva 150—155
	Lire otomane 110—114
	Lire sterline 980—990
	Franci francezi 12.15—12.27
	Franci elvețieni 41.—42
	Lire italiene 9.90—9.95
	Drahme 380—390
	Dinari 260—265
	Dolari 2.14—2.15
	Marca polon. 41—42
	Cor. austriacă 32—33
	Cor. ungară 28—29 1/2
	Cor. cehoslov. 6.46—6.45

Convocare.

Membrii și sprijinitorii Despărțământului Bran și „Asociațiunii” sunt convocați la Adunarea generală, care se va ține la 28 August 1924 ora 2 1/2 d. a. în Școala primară din Mociul de jos cu următorul program:

1. Deschiderea Adunării.
2. Raportul Comitetului.
3. Discuție istorică de dl prof. Ioan Clănuș.
4. Fotoasele învățătorii,

disertație, de inv. Ioan Ar. Pușcariu. 5. Propuneri pentru intensificarea activității Despărțământului. 6. Alegerea Comitetului.

Bran, 22 August 1924.
Ioan I. Pușcariu, secretar.
Victor Pușcariu, directorul Desp.

Cețiți și răspândiți:
„Gazeta Transilvaniei”
cel mai vechi ziar românesc

Specula cu moneda de 1 și 2 lei.

Cluj, 22 Aug. — Poliția din Huedin a arestat eri pe trei indivizi cari adunau moneda metalică dela țărani, pe care o vindeau apoi cu prețuri îndoite la diferiți bijutieri.

Familia regală la serbările Avram Iancu.

Târgu-Mureș 22 Aug. — M. Sa Regina va părăsi la sfârșitul săptămânei Sovata. Suverana va pleca la Sinaia, de unde va veni împreună cu întreaga Familia regală în Ardeal pentru a participa la serbările comemorării nașterii lui Avram Iancu.

Capriciile verii

Un vânt cald s'a pornit de eri dimineată, care a schimbat brusc temperatura răcoroasă de alaltăeri într'o căldură, care a atins eri la amiazi în umbră 29 grade Celsius.

Nr. 17104/1924.

Cons. orăș.

Publicațiune.

Având în vedere că pe lângă toate bună-voința arată și informațiunile date, mulți înși deși folosesc neîntrerupt gazul aerian nu și achită la timp sau de loc sumele ce datoresc pentru folosința de gaz aerian, Consiliul orășenesc s'a văzut silit a decide să impunernicescă direcțiunea uzinei de gaz ca începând cu ziua de 15 August a. c. să socotească interese de întârziere asupra sumei de restanță la singuraticii consumanți datoresc uzinei de gaz pentru folosința gazului aerian. Zace deci în interesul fie-căruia a-și achita de urgență restanța.

Brașov, la 14 August 1924.

801 1—1 Consiliul orășenesc.

Văd. Marie Friedmann
Biron de mijlocire

pentru vânzări și cumpărări de case, locuințe, localuri de prăvălie, locuri virane, terene cultivabile și întreprinderi de fabrici ca și închirieri locuințe și ville pe timpul de vară.

Brașov, Str. Castelului 47.
600 19—0

DE VANZARE casa din Strada Pietroasă (Scheiu) No. 4. A se adresa proprietarului. 770 3—3

Domnii Abonați

ai ziarului care sunt în restanță cu plata abonamentului, sunt rugați ca de urgență să trimită costul abonamentului prin mandat poștal, contrar vom fi siliți a sista trimiterea ziarului.

Administrația.